

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Tilburg University
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 90153
5000 LE TILBURG

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
32935389

Bijlagen
1.CDHO advies 2022/018

Datum 3 juni 2022
Betreft Besluit macrodoelmatigheid wo master Corporate Entrepreneurship

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Geacht College,

Met uw brief met kenmerk kenmerk 811.22.004, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 10 maart 2022, heeft u mij het voornemen voorgelegd om de wo-masteropleiding Corporate Entrepreneurship als bekostigde opleiding te verzorgen in Tilburg.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 12 april 2022, kenmerk 2022/018, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op bovengenoemd advies van de CDHO en het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om de wo-masteropleiding Corporate Entrepreneurship als bekostigde opleiding te verzorgen in Tilburg.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag niet voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de UNL.

Onze referentie
32935389

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Robbert Dijkgraaf,
namens deze,
MT-lid Hoger Onderwijs en Studiefinanciering

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'H. Albert', is positioned above the printed name.

Hubert-Jan Albert

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Tilburg University Voltijd wo master Corporate Entrepreneurship Tilburg	2022/018	12/04/2022

Geachte heer Dijkgraaf,

Op 10/03/2022 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Tilburg University om de wo master Corporate Entrepreneurship als bekostigde opleiding te verzorgen te Tilburg (brief van 'februari 2022' met kenmerk 811.22.004). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van Tilburg University om de wo master Corporate Entrepreneurship als bekostigde opleiding te Tilburg te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de wo master Corporate Entrepreneurship in Tilburg aanbieden. Het gaat om een Engelstalige wo master die aanvrager in het Croho onderdeel Economie wil laten registreren. De opleiding omvat 60 studiepunten en wordt in voltijdvorm aangeboden. De opleiding bestaat uit de vakken Strategic renewal, Intrapreneurship, Corporate venturing, Technical thinking, Research and design skills, Consulting skills, Corporate entrepreneurship challenges en een eindproject. De opleiding is direct toegankelijk voor studenten met een wo bachelordiploma van een

bedrijfskundige of bedrijfseconomische opleiding. Studenten met een bedrijfskundige of bedrijfseconomische hbo opleiding zijn toelaatbaar nadat zij een premaster academische vaardigheden hebben gevolgd. Studenten met een wo bachelordiploma in een andere richting dan bedrijfskunde of bedrijfseconomie zijn toelaatbaar na afronding van een premaster businessvaardigheden. Aanvrager merkt op dat ook mensen met enkele jaren werkervaring welkom zijn. Afgestudeerden van de opleiding kunnen zelf een nieuw bedrijf oprichten of aan het werk als ondernemer/ intrapreneur binnen bestaande organisaties in functies zoals manager, organisatieadviseur, bedrijfskundige of project- of verandermanager.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie niet aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling. De kern van de afwijzing berust op de constatering dat aanvrager niet heeft aangetoond dat de wo master Corporate Entrepreneurship aansluit op een arbeidsmarktbehoefte.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de wo master Corporate Entrepreneurship aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een wetenschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte aan de wo master Corporate Entrepreneurship verwijst aanvrager naar ROA's database AIS, 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2024' (2019) van het ROA, 'De arbeidsmarktpositie van academici vergeleken' (2020) van het UWV en 'Macrodoelmatigheidsonderzoek Tilburg University Master Corporate Entrepreneurship' (2021) dat Markteffect in opdracht van aanvrager heeft uitgevoerd.

Aanvrager verwijst naar ROA's prognoses uit 2019 die de periode tot 2024 beslaan en merkt daarbij op dat die geen rekening houden met de meest actuele ontwikkelingen in de arbeidsmarkt. De commissie constateert dat het ROA in 2021 een nieuw rapport heeft gepubliceerd. De commissie betreft de meest actuele gegevens bij de beoordeling van de aanvraag. Aanvrager acht binnen ROA's classificatie het opleidingstype master management, bedrijfs- en personeelwetenschappen het meest relevant voor de onderhavige opleiding. De commissie deelt deze visie, gelet op het feit dat binnen dit opleidingstype de (aan)verwante masteropleidingen Interdisciplinary Business Professional, Strategic Management, Innovation Management, Organisational Change & Consulting, Entrepreneurship, Strategic Entrepreneurship, Sustainable Entrepreneurship, Business Administration, International Business en International Economics and Business zijn ingedeeld. Het ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van dit opleidingstype als 'redelijk' en verwacht enige knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2026.

Tabel 1. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype master Management, bedrijfs- en personeelwetenschappen

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		12800	6	0.9	hoog
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte vervangingsvraag tot 2026		30200	13	2.1	gemiddeld
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte baanopeningen tot 2026		43000	19	2.9	gemiddeld

> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		44100	19	3	gemiddeld
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	1.03				enige
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	1.03				redelijk

Bron: ROA, AIS

Aanvrager geeft voorts aan dat een aantal beroepsgroepen in ROA's classificatie relevant is voor afgestudeerden van de beoogde opleiding Corporate Entrepreneurship. Het betreft de beroepsgroepen Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs, Managers zakelijke en administratieve dienstverlening, Beleidsadviseurs, Zakelijke dienstverleners, Managers, Managers verkoop en marketing, Managers detail- en groothandel en Managers commerciële en persoonlijke dienstverlening. In beginsel kent de commissie meer gewicht toe aan de prognoses van ROA die zien op de opleidingstypes dan aan de prognoses van ROA die zien op de beroepsgroepen. Daartoe overweegt de commissie dat de opleidingstypen een specifiek beeld geven van de arbeidsmarktbehoefte omdat daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan aantallen verwachte baanopeningen voor dit type afgestudeerden.

De commissie is met aanvrager van mening dat binnen ROA's systematiek de beroepsgroepen Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs, Managers zakelijke en administratieve dienstverlening en Beleidsadviseurs het meest relevant zijn voor de beoogde opleiding, aangezien afgestudeerden van de master Corporate Entrepreneurship in aanmerking komen voor alle beroepen die in deze beroepsgroepen zijn opgenomen. Het ROA verwacht grote knelpunten in 2026 voor de beroepsgroepen Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs en Beleidsadviseurs.

Tabel 2. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep bedrijfskundigen en organisatieadviseurs

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		8100	6		1 hoog
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte vervangingsvraag tot 2026		14100	10		1.7 laag
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte baanopeningen tot 2026		22200	16		2.6 gemiddeld
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2026	0.866				groot

Bron: ROA, AIS

Tabel 3. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep Beleidsadviseurs

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Beleidsadviseurs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		3300	4		0.7 hoog
Beleidsadviseurs	verwachte vervangingsvraag tot 2026		11300	15		2.3 gemiddeld
Beleidsadviseurs	verwachte baanopeningen tot 2026		14600	19		2.9 gemiddeld
Beleidsadviseurs	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2026	0.871				groot

Het ROA verwacht enige knelpunten in 2026 voor de beroepsgroep Managers zakelijke en administratieve dienstverlening.

Tabel 4. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep Managers zakelijke en administratieve dienstverlening

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Managers zakelijke en administratieve dienstverlening	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		2400	3	0.6	gemiddeld
Managers zakelijke en administratieve dienstverlening	verwachte vervangingsvraag tot 2026		11800	17	2.6	gemiddeld
Managers zakelijke en administratieve dienstverlening	verwachte baanopeningen tot 2026		14100	20	3.1	gemiddeld
Managers zakelijke en administratieve dienstverlening	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2026	0.906				enige

Bron: ROA, AIS

De commissie concludeert dat in ROA's indeling het opleidingstype master Management, bedrijfs- en personeelwetenschappen en de beroepsgroepen Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs, Managers zakelijke en administratieve dienstverlening en Beleidsadviseurs representatief zijn voor de beoogde opleiding Corporate Entrepreneurship. De prognoses van het ROA voor het relevante opleidingstype en de relevante beroepsgroepen geven een redelijk tot positief beeld van de toekomstige arbeidsmarktbehoefte aan dit type afgestudeerden.

Vervolgens verwijst aanvrager naar 'De arbeidsmarktpositie van academici vergeleken' van het UWV om aan te geven dat afgestudeerden van verwante wo masteropleidingen een gemiddelde tot goede startpositie hebben (p. 4 en 14). Uit het UWV rapport komt naar voren dat de wo masteropleiding Innovatiemanagement onderin de top-20 staat van opleidingen met een goede tot zeer goede startpositie op de arbeidsmarkt 10 jaar na het afronden van de studie voor het cohort 2007-2008. De startpositie van afgestudeerden van wo masteropleidingen Business Administration en Entrepreneurship wordt getypeerd als gemiddeld. De commissie constateert dat afgestudeerden van verwante wo masteropleidingen een redelijke tot goede startpositie hebben. Dit geeft een licht positieve indicatie van een arbeidsmarktbehoefte aan dit type afgestudeerden.

Ten slotte verwijst aanvrager naar het werkgeversonderzoek dat Markteffect in opdracht van aanvrager heeft uitgevoerd. Aanvrager geeft aan dat het onderzoek heeft plaatsgevonden tussen 22 april en 7 mei 2021 in de vorm van een telefonische enquête onder 155 organisaties, gevestigd in heel Nederland. Het onderzoeksbureau heeft niet aangegeven of per organisatie slechts één persoon de vragen heeft beantwoord. De gehanteerde vragenlijst is niet aangeleverd. Er is in het onderzoeksrapport een globale aanduiding gegeven van de functies van de respondenten alsmede een indicatie van de omvang van de organisaties waar de respondenten werkzaam zijn. De namen van respondenten, namen en vestigingsplaatsen van de bevroegde organisaties zijn niet bij het onderzoek gevoegd. Er zijn enkele citaten uit de gevoerde telefoongesprekken in het rapport opgenomen, maar daarbij is niet vermeld wie de uitspraken gedaan heeft. De commissie constateert dat op p. 21 van het onderzoeksrapport is aangegeven dat 12% van de 155 respondenten met 'ja, zeker wel' heeft gereageerd op de stelling 'Mijn organisatie heeft binnen nu en 5 jaar behoefte aan nieuwe medewerkers met een afgeronde master Corporate Entrepreneurship' en dat 28% van de respondenten met 'ja, misschien' heeft gereageerd. 72% van de respondenten die hebben aangegeven de komende 5 jaar zeker vacatures te hebben voor dit type afgestudeerden, schat het aantal toekomstige vacatures binnen de eigen organisatie op 1 tot 5. De commissie concludeert dat het onderzoek slechts ten dele navolgbaar is en dat er slechts een

geringe arbeidsmarktbehoefte uit kan worden afgeleid. De commissie is dan ook terughoudend om veel gewicht aan de resultaten van het onderzoek toe te kennen.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat aanvrager niet aannemelijk heeft gemaakt dat de wo master Corporate Entrepreneurship aansluit op een arbeidsmarktbehoefte. De commissie overweegt hierbij dat de licht positieve indicaties die uit de ROA prognoses en het UWV-rapport naar voren komen te algemeen zijn om de conclusie te kunnen dragen dat sprake is van een specifieke arbeidsmarktbehoefte aan dit type afgestudeerden en het onderzoek van Markteffect onvoldoende navolgbaar is om er veel gewicht aan toe te kennen.

Beoordeling wetenschappelijke behoefte

Ter onderbouwing van de wetenschappelijke behoefte aan afgestudeerden van de master Corporate Entrepreneurship verwijst aanvrager onder andere naar het bestaan van de Academy of Management en de Strategic Management Society, de Nationale Wetenschapsagenda, onderzoeksprogramma's van NWO en het Europese onderzoeksprogramma Horizon Europe.

Aanvrager stelt dat ondernemerschap een belangrijk wetenschapsveld is, gelet op het feit dat de sectie Entrepreneurship binnen de Academy of Management de vierde plaats inneemt en het feit dat ook binnen de Strategic Management Society een specifieke sectie bestaat die zich bezighoudt met de creatie en verspreiding van kennis over ondernemerschap. Aanvrager geeft aan dat beide verenigingen regelmatig conferenties organiseren en dat verschillende wetenschappelijke tijdschriften onderzoek naar ondernemerschap publiceren. De commissie constateert dat deze bronnen indiceren dat ondernemerschap een actief wetenschapsgebied is, maar dat dit onvoldoende is om te concluderen dat sprake is van een wetenschappelijke behoefte die het belang van de voorgenomen opleiding onderstreept.

Aanvrager stelt dat de master Corporate Entrepreneurship aansluit op 18 vragen in de Nationale Wetenschapsagenda. De commissie constateert dat de vragen die aanvrager opsomt geen van allen specifiek betrekking hebben op entre- of intrapreneurship. Aanvrager verwijst bijvoorbeeld naar de vraag 'Smart Industry- Hoe maken we onze fabrieken slimmer?' om te betogen dat nieuwe businessmodellen en organisatieketens ontwikkeld moeten worden die zijn afgestemd op de technische mogelijkheden. De commissie constateert dat de ontwikkeling van nieuwe businessmodellen en organisatieketens in het verlengde kan liggen van de vraag uit de Nationale Wetenschapsagenda, maar dat deze vraag niet specifiek gerelateerd is aan de inhoud van de beoogde opleiding. Dat geldt ook voor de 17 overige vragen die aanvrager aanhaalt. De commissie concludeert dat aanvrager niet heeft aangetoond dat de master Corporate Entrepreneurship aansluit op de vragen in de Nationale Wetenschapsagenda.

Voorts geeft aanvrager aan dat NWO de afgelopen jaren drie onderzoeksprogramma's en 111 projecten heeft ondersteund die raken aan ondernemerschap, entre- en intrapreneurship (<https://www.nwo.nl/onderzoek-resultaten-onder-onderzoeksprogramma's-en-projectendatabank>). In januari 2022 stonden er bovendien acht calls open op het gebied van ondernemerschap vanuit universiteiten en hogescholen. De commissie constateert dat een deel van deze projecten en calls specifiek betrekking heeft op het stimuleren van ondernemerschap in de landbouw en het onderwijs, sectoren waar de beoogde opleiding niet specifiek op gericht is. De commissie is desondanks met aanvrager van mening dat uit de website van NWO is af te leiden dat verschillende onderzoeksprogramma's rond ondernemerschap financiering hebben verworven en dat er nog steeds behoefte is aan meer onderzoek naar ondernemerschap. Dit biedt naar mening van de commissie een indicatie van een wetenschappelijke behoefte.

Aanvrager verwijst vervolgens naar Horizon Europe, waarbij in de inleiding van het programma voor de periode 2021-2027 is aangegeven dat Europa haar rijkdom aan kennis en bedrijvigheid nog beter zou kunnen inzetten om een wereldwijd leidende positie in te nemen m.b.t. innovatie en ondernemerschap (p. 4). Aanvrager beschrijft vervolgens de drie pijlers waaruit het Horizon Europe stelsel is opgebouwd (excellent Science, Global challenges and European Industrial

Competitiveness en Innovative Europe) en stelt dat corporate entrepreneurship van belang is binnen alle drie de pijlers. Aanvrager geeft daarbij niet concreet aan bij welke onderzoeksprogramma's of calls de onderhavige opleiding aansluit. De commissie concludeert dat aanvrager de relatie tussen de beoogde opleiding en het Horizon Europe programma onvoldoende heeft beschreven en laat dit deel van de aanvraag dan ook buiten beschouwing.

De commissie concludeert dat aanvrager op grond van de door NWO gefinancierde onderzoeksprogramma's en calls aannemelijk heeft gemaakt dat de aangevraagde opleiding aansluit op een wetenschappelijke behoefte.

De commissie concludeert dat aanvrager aannemelijk heeft gemaakt dat de beoogde master Corporate Entrepreneurship aansluit op een wetenschappelijke behoefte, maar dat aanvrager niet aannemelijk heeft gemaakt dat de masteropleiding aansluit op een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet niet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 10/03/2022 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van Tilburg University om de wo master Corporate Entrepreneurship in Tilburg aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

De commissie overweegt ten aanzien van de ruimte in het landelijk opleidingsaanbod als volgt. De commissie beoordeelt de ruimte in het verwant aanbod onder meer door te bepalen welke bestaande opleidingen verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. De onderwijsinstelling dient overtuigend te beargumenteren dat er nog voldoende ruimte is voor een nieuwe opleiding. De onderwijsinstelling dient hiertoe aan te geven wat het landelijk verwant aanbod van de aangevraagde opleiding is. Het verwant aanbod is aanbod dat inhoudelijk sterk met elkaar overeenkomt en opleidt tot (min of meer) dezelfde beroepen (uitstroomprofiel(en)). Bij de inhoud wordt door de commissie gekeken of de kennisgebieden en vaardigheden die in het curriculum van de voorgenomen opleiding zijn opgenomen overlap vertonen met de bestaande opleidingen. Voorts kijkt de commissie naar de instroomdoelgroep die de opleiding bedient. Verder is voor de beoordeling van het verwant aanbod van belang om welke onderwijsvariant (voltijd, deeltijd of duaal) het gaat. Verwante opleidingen worden dus niet louter bepaald aan de hand van de inhoud van een opleiding.

Aanvrager stelt dat er drie verwante wo masteropleidingen worden aangeboden, te weten de wo master Entrepreneurship (joint degree van Universiteit van Amsterdam en Vrije Universiteit Amsterdam), de wo master Strategic Entrepreneurship (Erasmus Universiteit Rotterdam) en Sustainable Entrepreneurship (Rijksuniversiteit Groningen). Verder geeft aanvrager aan dat er binnen vier andere wo masteropleidingen tracks worden aangeboden die verwant zijn aan de beoogde opleiding. Het betreft de track Innovation and Entrepreneurship binnen de wo master Business administration (Radboud Universiteit), de track Entrepreneurship binnen de wo master Strategic Management (Tilburg University), de track Entrepreneurship and Business Development binnen de wo master International Business (Universiteit Maastricht) en de track Business Development and Entrepreneurship binnen de wo master International Economics and Business (Universiteit Utrecht). Verder merkt aanvrager op dat Wageningen Universiteit een losse cursus Entrepreneurship aanbiedt voor studenten van al haar opleidingen en dat de wo masteropleidingen Innovation Management van de Technische Universiteit Eindhoven en Management of Innovation van de Erasmus Universiteit Rotterdam aandacht besteden aan zakelijke innovatie. Ten slotte vermeldt aanvrager de onbekostigde Master in Management & Innovation van NCOI als opleiding die enige raakvlakken vertoont met de master Corporate Entrepreneurship.

De commissie is met aanvrager van mening dat de wo masters Entrepreneurship, Strategic Entrepreneurship en Sustainable Entrepreneurship sterk verwant zijn aan de beoogde master Corporate Entrepreneurship. De commissie is met aanvrager van mening dat de opleidingen met

sterk overeenkomende tracks aanverwant zijn, gelet op het feit dat de rest van de opleiding andere accenten legt voor wat betreft de inhoud en de arbeidsmarktmogelijkheden. De commissie acht de masteropleidingen Innovation Management, Management of Innovation en Master in Management & Innovation eveneens aanverwant, in overeenstemming met aanvrager.

In aanvulling op de opleidingen die aanvrager heeft beschreven is de commissie van mening dat de bekostigde wo master Data Science & Entrepreneurship (joint degree van Tilburg University en Technische Universiteit Eindhoven) en de bekostigde hbo master Design Driven Innovation (NHL Stenden Hogeschool) alsmede de volgende onbekostigde hbo masteropleidingen ook aanverwant zijn aan de beoogde master: Consultancy & Entrepreneurship (Hogeschool Rotterdam) Imagineering, Master in Business Innovation from the Experience Perspective (Breda University of Applied Sciences), Master of Business Administration (Fontys hogescholen, LOI, Hogeschool NCOI, The Hague University, Hogeschool Wittenborg), Master of Science in Business and Management (Fontys Hogescholen), Management & Innovatie in maatschappelijke organisaties (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen), Master of Business Administration in Purpose Economy (Hanzehogeschool Groningen), Master Organisatiecoaching (The Hague University), MBA in Entrepreneurship & Innovation, MBA in International Management (beide Hogeschool Wittenborg), Master Management and Innovation, Master Management, Cultuur en Verandering en Master of Business Information (Hogeschool NCOI). Deze opleidingen vertonen grote overeenkomsten met de master Corporate Entrepreneurship qua inhoud en arbeidsmarktmogelijkheden, maar bedienen deels een andere instroomdoelgroep en kennen een andere opleidingsvorm.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in (aan)verwante bekostigde wo masteropleidingen. De commissie heeft dit overzicht aangevuld met de instroomgegevens van de overige bekostigde hbo en wo masteropleidingen die zij aanverwant acht. De commissie beschikt niet over instroomgegevens op trackniveau, derhalve is in onderstaande tabel de volledige instroom weergegeven van opleidingen die verwante tracks bevatten. De instroom in de aanverwante onbekostigde opleidingen is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleidingen. De instroom in het sterk verwante aanbod was de afgelopen jaren stabiel. De instroom in het (aan)verwante bekostigde onderwijsaanbod groeide de afgelopen jaren sterk.

Tabel 5. Instroom in (aan)verwante bekostigde hbo en wo masteropleidingen

Opleiding	Instelling	'16-'17	'17-'18	'18-'19	'19-'20	'20-'21
M Entrepreneurship (joint degree) (65006), voltijd	Universiteit van Amsterdam (21PK), Amsterdam	70	41	63	65	88
	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL), Amsterdam	20	18	12	21	19
M Strategic Entrepreneurship (60455), voltijd	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE), Rotterdam	70	41	62	48	65
M Sustainable Entrepreneurship (67085), voltijd	Rijksuniversiteit Groningen (21PC), Leeuwarden			16	30	31
M Business Administration (60644), voltijd	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM), Nijmegen	208	274	310	299	358
M Strategic Management (60066), voltijd	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE), Rotterdam	168	190	186	215	343
	Tilburg University (21PN), Tilburg	184	300	248	254	270
M International Business (60019), voltijd	Universiteit Maastricht (21PJ), Maastricht	480	490	488	544	800
M International Economics and Business (60648), voltijd	Universiteit Utrecht (21PD), Utrecht	151	144	214	237	222
M Innovation Management (60430), voltijd	Technische Universiteit Eindhoven (21PG), Eindhoven	61	86	80	83	105

M Management of Innovation (60458), voltijd	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE), Rotterdam	85	98	79	83	89
M Data Science and Entrepreneurship (joint degree) (65018), voltijd	Technische Universiteit Eindhoven (21PG), 's-Hertogenbosch	5	14	51	48	39
	Tilburg University (21PN), 's-Hertogenbosch	10	22	49	46	20
M Design Driven Innovation (49302), deeltijd	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Leeuwarden					39
M Design Driven Innovation (49302), voltijd	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Leeuwarden				15	29
Eerstejaarsinstroom	Totaal	1512	1718	1858	1988	2517

Bron: DUO

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van een instroomonderzoek van Markteffect. Aanvrager verwacht dat in het eerste jaar 72 studenten zullen instromen, na enkele jaren oplopend naar circa 88 studenten. De commissie merkt op dat het instroomonderzoek niet geheel navolgbaar is, maar dat de prognose realistisch is gelet op de instroom in verwante wo masteropleidingen.

De commissie heeft bij criterium a geconstateerd dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat de voorgenomen opleiding Corporate Entrepreneurship aansluit op een arbeidsmarktbehoefte. Derhalve heeft aanvrager evenmin aangetoond dat er ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Tilburg heeft mogelijk een negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod, gelet op het feit dat aanvrager in Tilburg de aanverwante wo masteropleiding Strategic Management en in Den Bosch samen met de Technische Universiteit Eindhoven de aanverwante wo master Data Science & Entrepreneurship aanbiedt.

De commissie concludeert dat er geen ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de wo master Corporate Entrepreneurship te realiseren. De aanvraag voldoet niet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

Advies aan de NVAO over de naamkeuze en Croho indeling

De commissie merkt op dat hierboven is geconstateerd dat de voorgenomen wo master Corporate Entrepreneurship sterke verwantschap vertoont met een aantal bestaande opleidingen. Omwille van de transparantie van het opleidingsaanbod adviseert de commissie om de naam van de voorgenomen opleiding aan te laten sluiten bij de reeds geregistreerde opleidingsnamen, zoals (Strategic) Entrepreneurship. Bovendien heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de wo master Corporate Entrepreneurship in het Croho onderdeel Economie wil indelen. Dit voorstel sluit aan op de indeling van verwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naamkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.